

Miljöprodukter för fjärrvärme i systemperspektiv

Webbinarium 2023-12-05

Jenny Westerberg, Johan Sundberg,
Arvid Rensfeldt, Profu

Agenda

- Kort om projektet
- Vad är en miljöprodukt? Vad är en bra miljöprodukt?
- Kartläggning av miljöprodukter som erbjuds idag
- Kundens tankar kring miljöprodukter
- Förslag till utformning av miljöprodukter
- Sammanfattning

Mycket liten miljönytta i dagens miljöprodukter för fjärrvärme, men det går att utforma bra miljöprodukter!

Rapport kommer inom kort

MILJÖPRODUKTER FÖR FJÄRRVÄRME I ETT
SYSTEMPERSPEKTIV

Vi som jobbat med projektet:

Kort om projektet

- Långsiktigt mål:
  - Bidra till utveckling av miljöprodukter för fjärrvärme med kundvärde, verklig miljönytta och additionalitet
- Tre aktiviteter:
  - Kartläggning miljöprodukter idag
  - Fjärrvärmekunders önskemål
  - Utformning av miljöprodukter i systemperspektiv

Vad är en miljöprodukt?

Fjärrvärme som säljs med någon form av miljörelaterat "attribut"

Vad är en bra miljöprodukt?

Nödvändiga
kriterier

Systemperspektiv

Additionalitet

Transparens

Merkostnad

Permanens

"Frivilliga"
kriterier

Tredjepartsgranskning

Lokala åtgärder

Inkluderade miljöaspekter

Miljöprodukter idag

Kartläggningen:

28 st fjärrvärmeföretag erbjuder minst en "miljöprodukt"
(totalt 38 miljöprodukter)

- Det kan finnas ytterligare fjärrvärmeföretag med miljöprodukter
- Efterfrågan kommer främst från kunderna
- Många produkter erbjuds endast på förfrågan

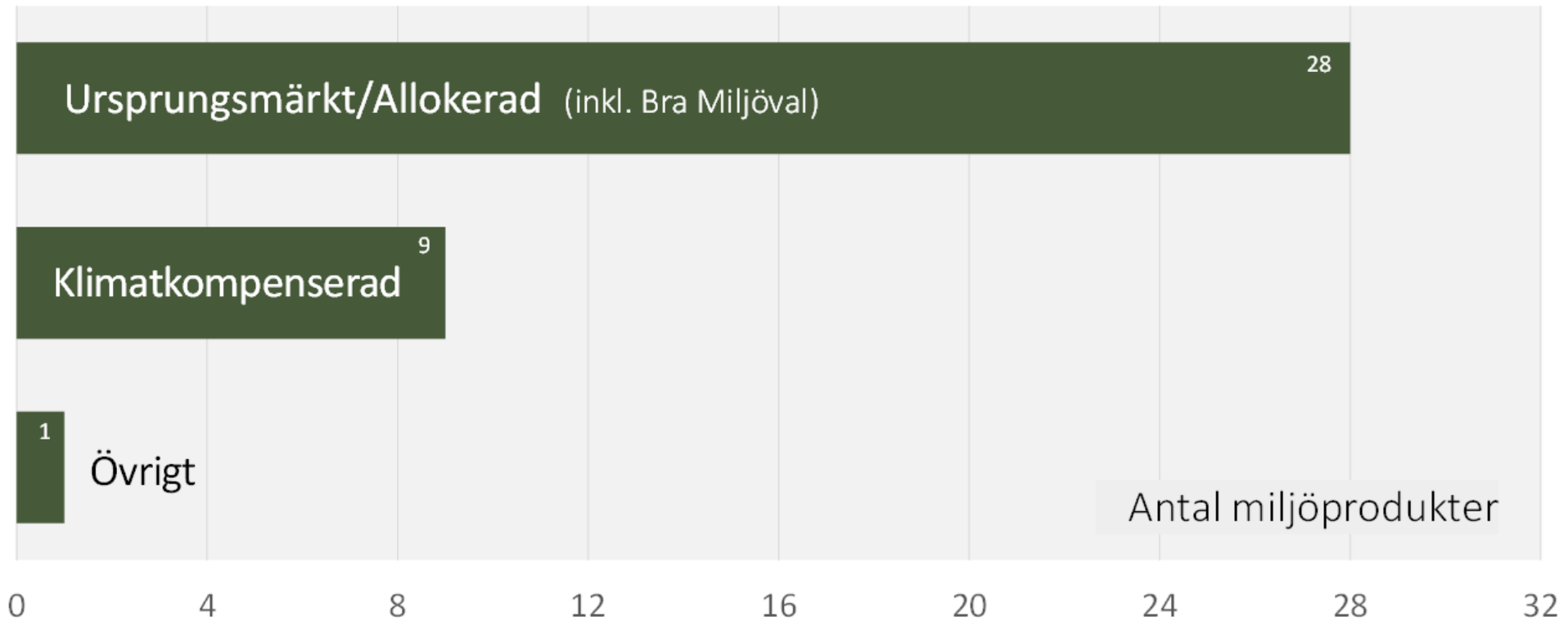
Utöver dessa har ett flertal 100% förnybar produktion

- Några marknadsför detta aktivt som typ en miljöprodukt för alla kunder

Miljöprodukter

Två typer av miljöprodukter dominerar:

- **Ursprungsmärkt/allokerad fjärrvärme**
  - Påverkar inte fjärrvärmeproduktionen
  - Ger ingen (eller liten) miljönytta (dvs saknar additionalitet)
  - Ger samma miljöbelastning som övrig fjärrvärme
- **Klimatkompenserad fjärrvärme**
  - Påverkar inte fjärrvärmeproduktionen
  - Ger någon klimatnytta (dvs har additionalitet)
  - Ger lägre klimatbelastning jämfört med övrig fjärrvärme

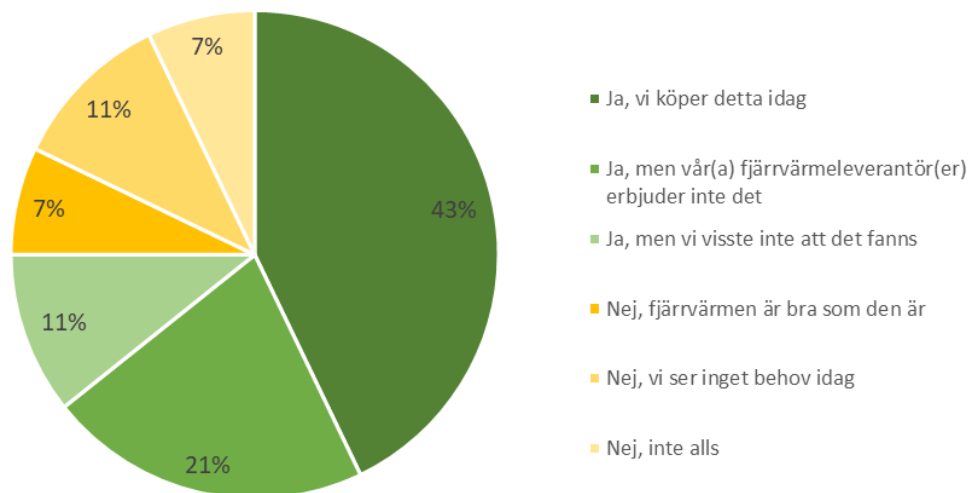
- Klimatkompenserade produkter är mer synliga i marknadsföringen trots att det finns betydligt fler allokerade produkter
- Flera av fjärrvärmeföretagen är inte nöjda med sina miljöprodukter men de erbjuds ändå pga efterfrågan. Framförallt gäller detta för allokerade produkter.

Vad säger fjärrvärmekunderna?

Enkät till fjärrvärmekunder:

- **75% ser behov av miljöprodukter** för fjärrvärme
  - oavsett om de köper det idag eller inte

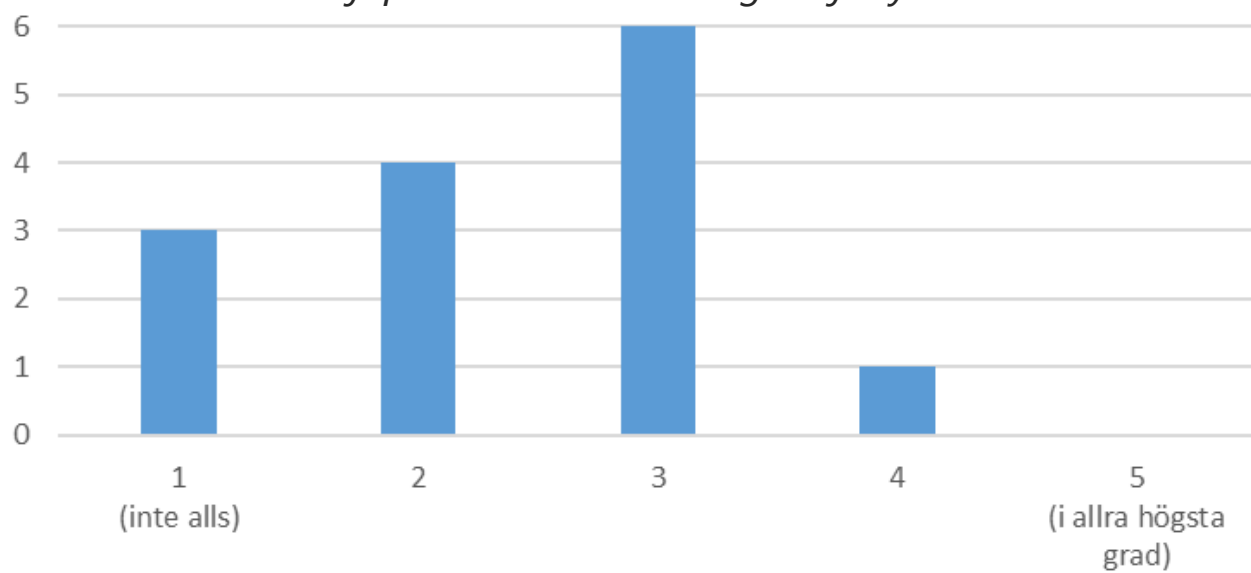

Vad säger fjärrvärmekunderna?

Enkät till fjärrvärmekunder:

- Många som köper miljöprodukter idag anser att de **inte bidrar till miljönytta**

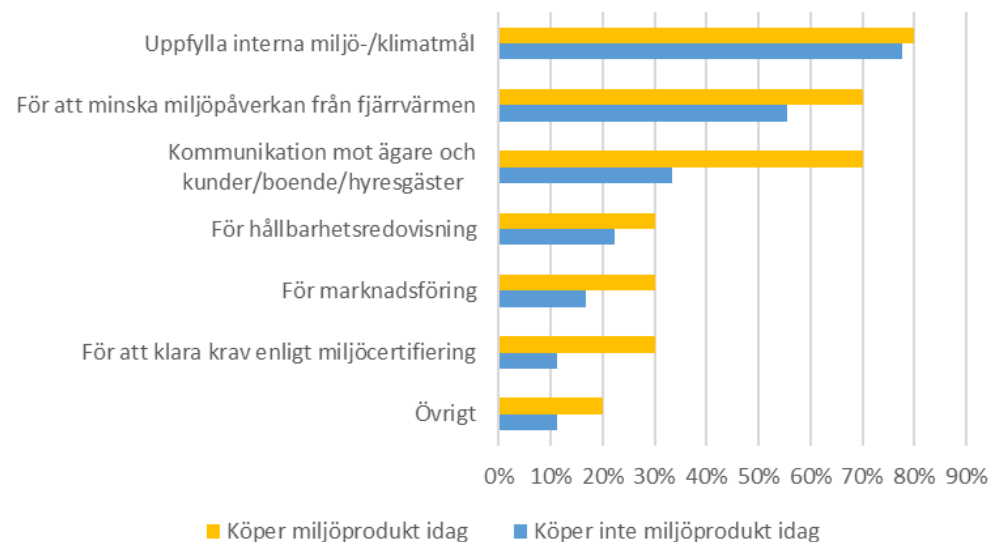
Svar på frågan: "I vilken utsträckning (1-5) bidrar miljöprodukten till verklig miljönytta?"

Vad säger fjärrvärmekunderna?

Enkät till fjärrvärmekunder:

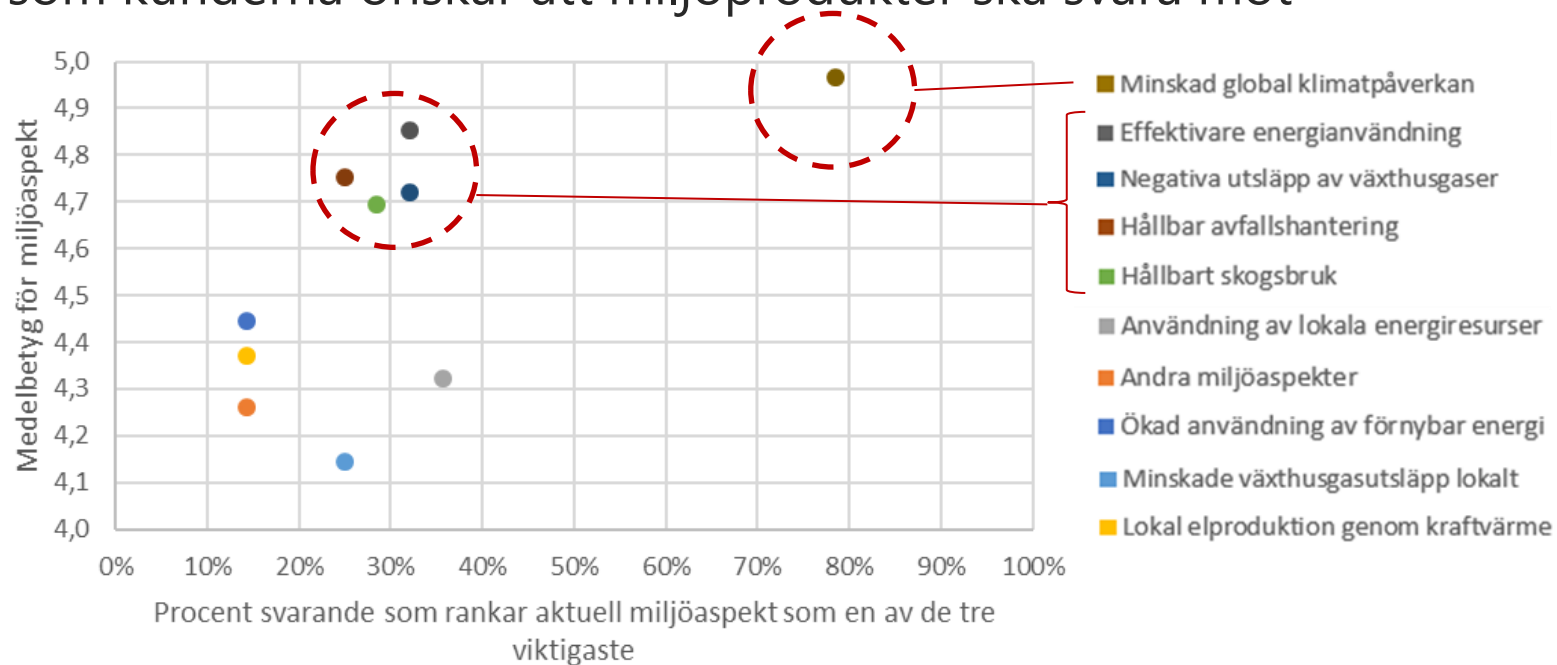
- Kundens viktigaste motiv till att köpa miljöprodukter:
  - uppfylla **interna miljö-/klimatmål**
  - bidra till att **minska fjärrvärmens miljöpåverkan**
  - **kommunicera** mot ägare m.m.

Vad säger fjärrvärmekunderna?

Enkät till fjärrvärmekunder:

- **Minskad global klimatpåverkan** är den tveklöst viktigaste miljöaspekt som kunderna önskar att miljöprodukter ska svara mot

Vad säger fjärrvärmekunderna?

Enkät till fjärrvärmekunder:

- **75% ser behov av miljöprodukter** för fjärrvärme
  - oavsett om de köper det idag eller inte
- Många som köper miljöprodukter idag anser att de **inte bidrar till miljönytta**
- Kundernas viktigaste motiv till att köpa miljöprodukter:
  - uppfylla **interna miljö-/klimatmål**
  - bidra till att **minska fjärrvärmens miljöpåverkan**
- **Minskad global klimatpåverkan** är den tveklöst viktigaste miljöaspekt som kunderna önskar att miljöprodukter ska svara mot

Utformning miljöprodukter

Fjärrvärme för bättre bränslen

- Åtgärder som minskar miljöpåverkan direkt kopplat till aktuella bränslen.

Fjärrvärme för miljöförbättrad drift

- Effektivisering av förbränning, distribution
- Bränslebyte i driften

Fjärrvärme för framtiden

- Investeringsprodukt, t.ex. investering i CCS eller ny förnybar energi

Klimatkompensation i systemperspektiv

- Liknande som idag, men självklart viktigt med additionalitet, permanens m.m.

Inga färdiga koncept – behöver vidareutvecklas!

Utformning miljöprodukter

Var sker åtgärderna?

Konceptförslag	Interna åtgärder	Externa åtgärder	Lokala åtgärder	Globala åtgärder
Fjärrvärme för bättre bränslen	X	X	X	X
Fjärrvärme för miljöförbättrad drift	X		X	
Fjärrvärme för framtiden	X		X	X
Klimatkompenserad fjärrvärme		X	X	X

	Styrkor	Svagheter
Fjärrvärme för bättre bränslen	<ul style="list-style-type: none"> • Stark koppling till fjärrvärmeproduktionen och något som kunderna ofta har åsikter om • Många möjliga åtgärder, både interna och externa • Relativt lätt att kvantifiera miljönytta (kan variera beroende på åtgärd) 	<ul style="list-style-type: none"> • Kan vara utmanande att tydligt kommunicera mot kund att det är en additionell åtgärd (beroende på åtgärd)
Fjärrvärme för miljöförbättrad drift	<ul style="list-style-type: none"> • Lätt att kvantifiera miljönytta (kan variera beroende på åtgärd) • Enkelt att etablera hög transparens 	<ul style="list-style-type: none"> • Kan vara svårt att komma på åtgärder med tydlig additionalitet/begränsade valmöjligheter • Kan vara utmanande att tydligt kommunicera mot kund att det är en additionell åtgärd
Fjärrvärme för framtiden	<ul style="list-style-type: none"> • Många möjligheter till olika typer av åtgärder och nyttor • Möjlighet att bidra till viktiga förbättringar som ger nytta lång tid framöver 	<ul style="list-style-type: none"> • Nyttan kan inte kvantitativt redovisas i kundernas miljöredovisning för föregående år • Svårt att kvantifiera miljönytta vid försäljning av produkten
Klimatkompenserad fjärrvärme	<ul style="list-style-type: none"> • Etablerad marknad, lättillgängligt • Stort urval av olika åtgärder/projekt 	<ul style="list-style-type: none"> • Utmaningar med trovärdighet • Arbetsintensivt att säkerställa additionalitet och verifierbarhet om man inte förlitar sig blint på tredjepartscertifiering

Liten additionalitet i de miljöprodukter som erbjuds idag!

- Varken fjärrvärmeföretagen eller kunderna är nöjda.
- Förenklade redovisningsmetoder hos fjärrvärmekunderna (bokföringsperspektivet) borde inte styra utformningen av miljöprodukter. Vi får miljöprodukter som styr utvecklingen fel.

Det går att utforma miljöprodukter som bidrar till miljönytta!

- Utgå från huvudkriterierna:
Systemperspektiv, Additionalitet, Transparens, Merkostnad och Permanens.
- Våra **fyra förslag till miljöprodukter** kan vara en bra ingång, men det finns fler alternativ.

Begreppsförvirring!

Definiera och standardisera miljöprodukternas namn.

(Klimatneutral, Klimatpositiv, Förnybar, Klimatkompenserad, Biovärme, m.m.)

Endast en liten andel av fjärrvärmens säljs idag som en miljöprodukt.

All fjärrvärme skulle kunna vara "miljöprodukt". De flesta fjärrvärmesystem har redan idag låg miljöpåverkan i ett systemperspektiv, men det gäller inte alla.

Tack!

Kontakta oss gärna!

Jenny Westerberg
jenny.westerberg@profu.se

Johan Sundberg
johan.sundberg@profu.se

Arvid Rensfeldt
arvid.rensfeldt@profu.se

